

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ЧАЧАК

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	95,0	95	95,4	95,2	71	94,9	95,0	25	94,8	95,1	86	95,1
	ТВ	88,1	122	91,8	89,1	95	90,2	87,8	31	89,0	88,4	124	90,7
	БУС	89,7	111	91,5	91,2	96	91,2	85,3	33	90,3	89,2	113	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	87,0	65	81,6	85,0	105	86,6	94,2	15	91,5	88,7	65	85,0
	Сувозачи ПА	91,3	8	78,7	86,7	56	84,3	91,2	18	88,2	89,8	16	82,3
	Предње седиште ПА	88,6	24	80,4	85,7	96	85,7	93,0	14	90,2	89,1	32	83,9
	Задње седиште ПА	4,5	141	22,6	5,9	140	37,2	20,3	34	43,8	7,6	144	32,5
	Возачи ТВ	66,7	57	60,0	60,9	94	66,7	82,9	19	73,0	68,7	67	64,9
	Сувозачи ТВ	42,9	108	49,8	50,0	103	57,1	77,8	18	67,8	57,7	89	55,2
	Предње седиште ТВ	63,3	71	57,9	59,5	91	64,9	82,0	19	72,2	67,1	69	63,1
	Возачи БУС	76,9	14	31,8	77,2	23	38,9	61,8	22	57,5	73,1	17	38,1
	Сувозачи БУС	41,7	60	34,2	50,0	48	37,4	33,3	35	48,5	43,2	65	37,6
	Предње седиште БУС	68,6	19	32,4	71,2	27	38,6	55,8	27	55,1	66,5	25	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	70,7	77	65,6	79,0	56	71,7	87,5	21	79,2	78,5	59	69,9
	Сигурносни појас	69,8	37	46,3	64,6	48	49,0	76,5	9	61,1	69,6	34	49,3
	Укупно – деца	70,2	54	56,0	72,7	44	60,4	81,8	16	70,2	74,2	42	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		76,6	85	75,2	74,7	126	80,3	88,5	14	85,2	79,7	85	78,7
Заштитне кациге	Возачи mopеда	83,9	49	59,6	89,3	51	63,7	N/A	N/A	N/A	86,4	42	61,6
	Путници на mopедима	80,0	55	58,6	80,0	63	62,9	N/A	N/A	N/A	80,0	56	60,8
	Возачи и путници на mopедима	83,3	49	59,4	87,9	52	63,5	N/A	N/A	N/A	85,5	44	61,4
	Возачи мотоцикала	83,9	112	87,4	96,6	98	90,7	100,0	1	92,8	93,7	78	89,2
	Путници на мотоциклима	83,3	100	86,4	100,0	1	89,7	100,0	1	83,5	94,7	67	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	83,8	110	87,2	97,3	98	90,5	100,0	1	91,0	93,9	74	88,8
	Mопедиста и мотоциклиста	83,9	61	73,6	93,0	43	77,3	N/A	N/A	N/A	90,9	34	76,3
	Бициклисти	0,0	65	5,4	15,4	26	6,3	N/A	N/A	N/A	7,1	53	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	74,6	75	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	74,6	75	80,3
	% прелазака на ОПП	79,2	60	70,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	79,2	60	70,6
	% исправних прелазака	77,1	85	74,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	77,1	85	74,3
	% исправних прелазака деце	73,8	108	77,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	73,8	108	77,1
	% прелазака без ометања	90,8	141	94,8	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	90,8	141	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

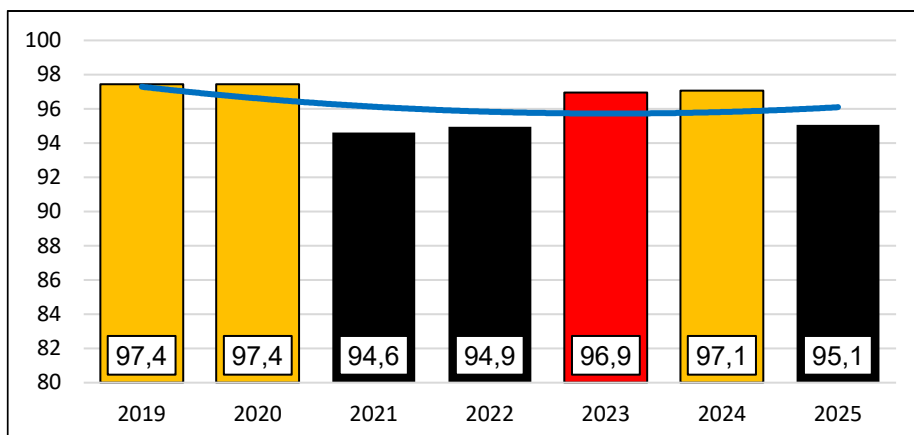
N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

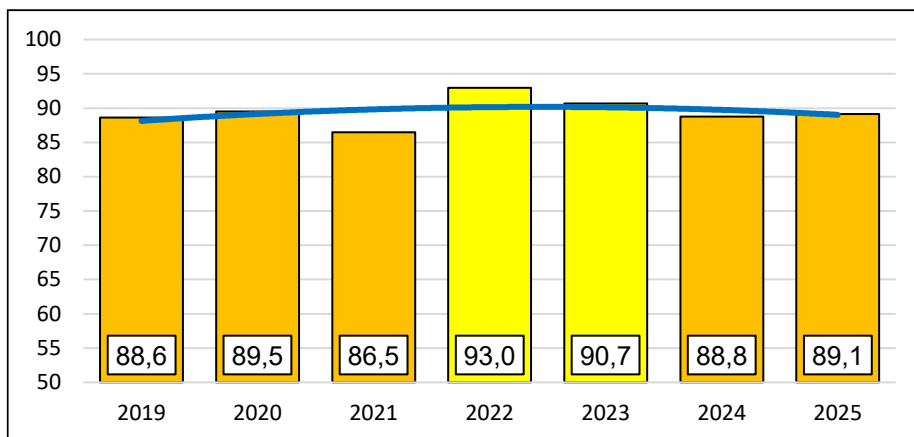
ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

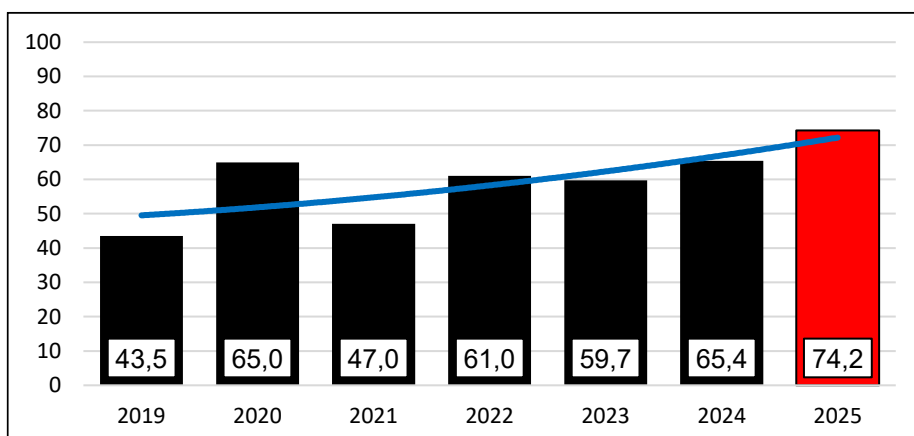
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

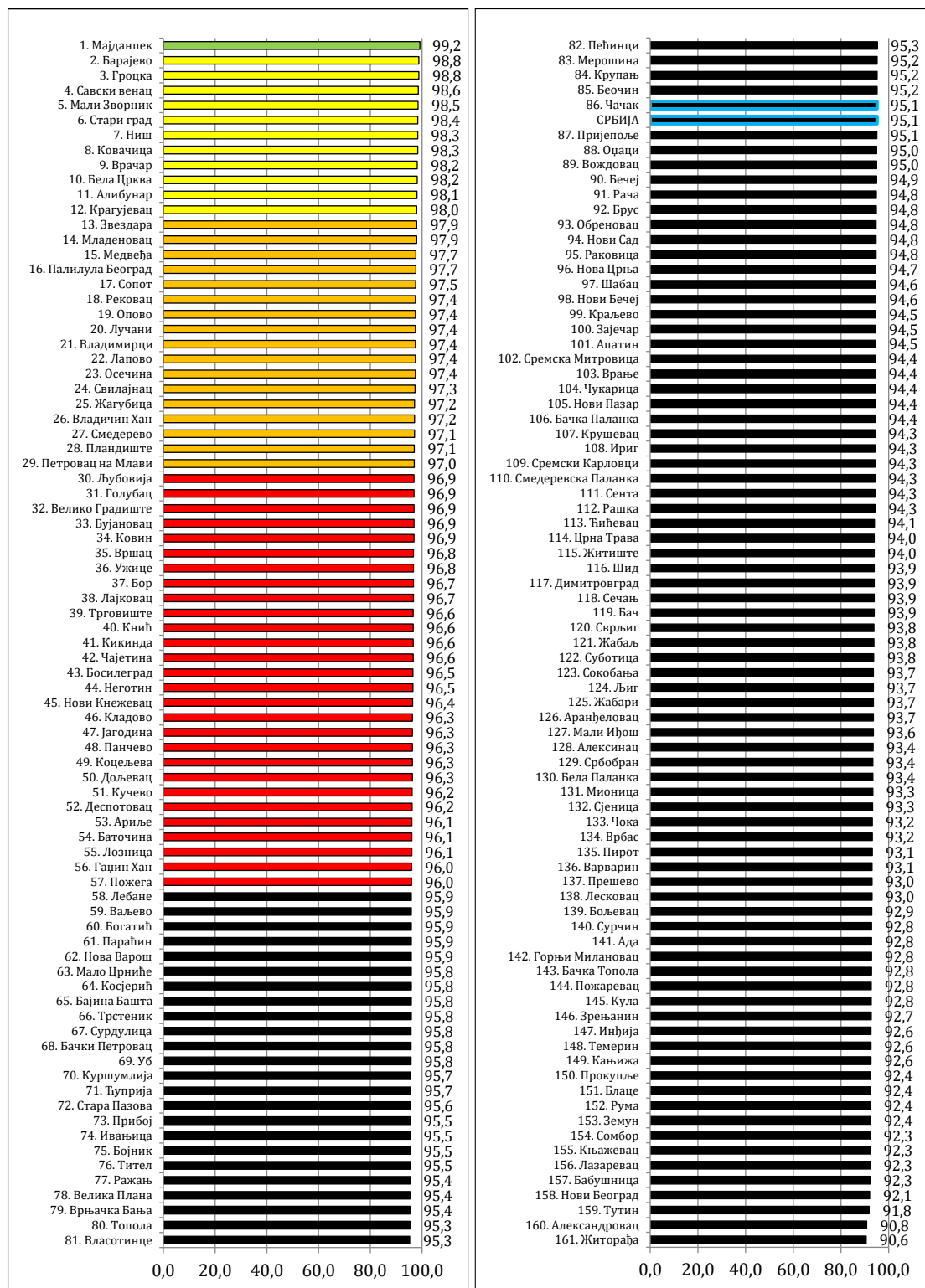
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

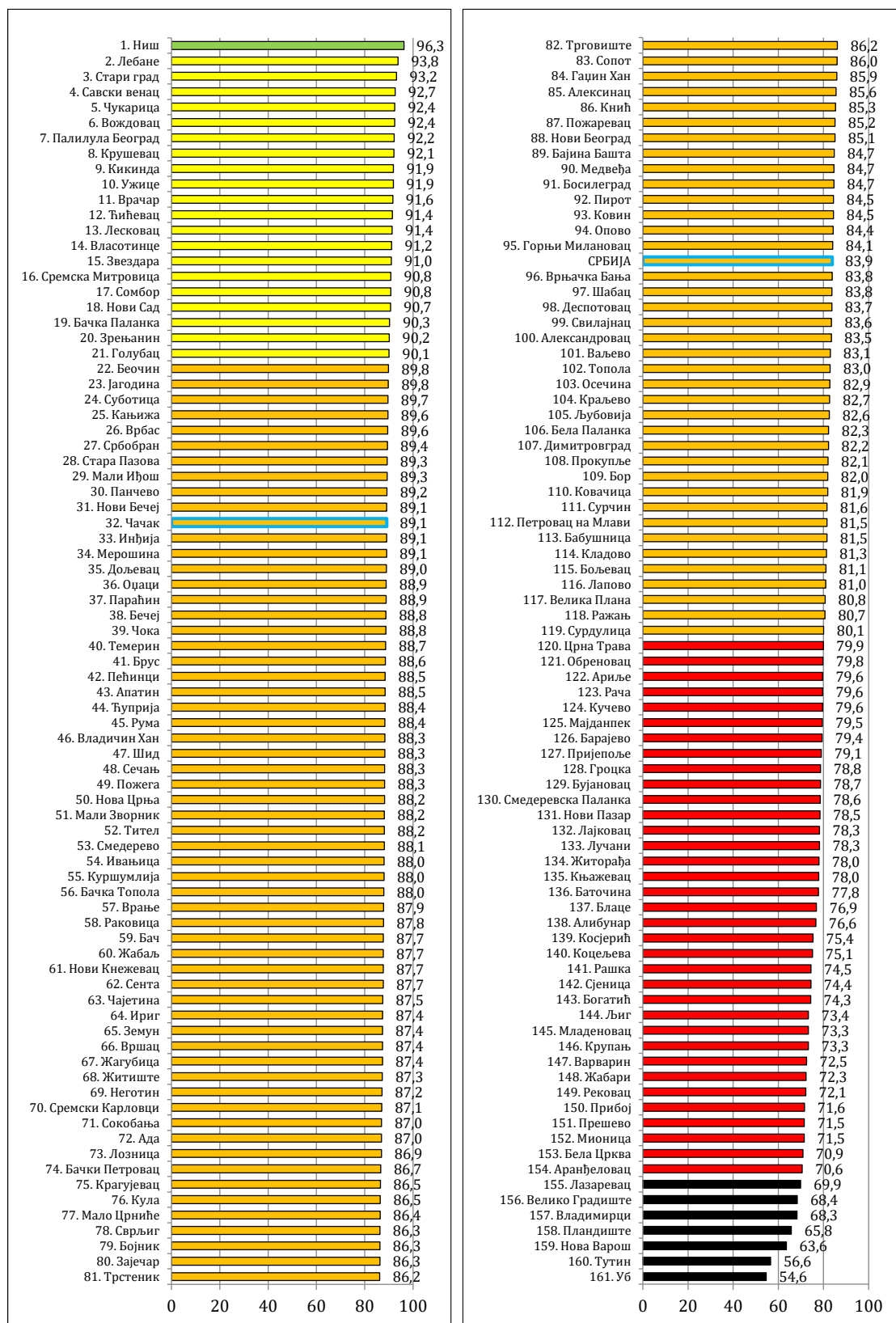
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

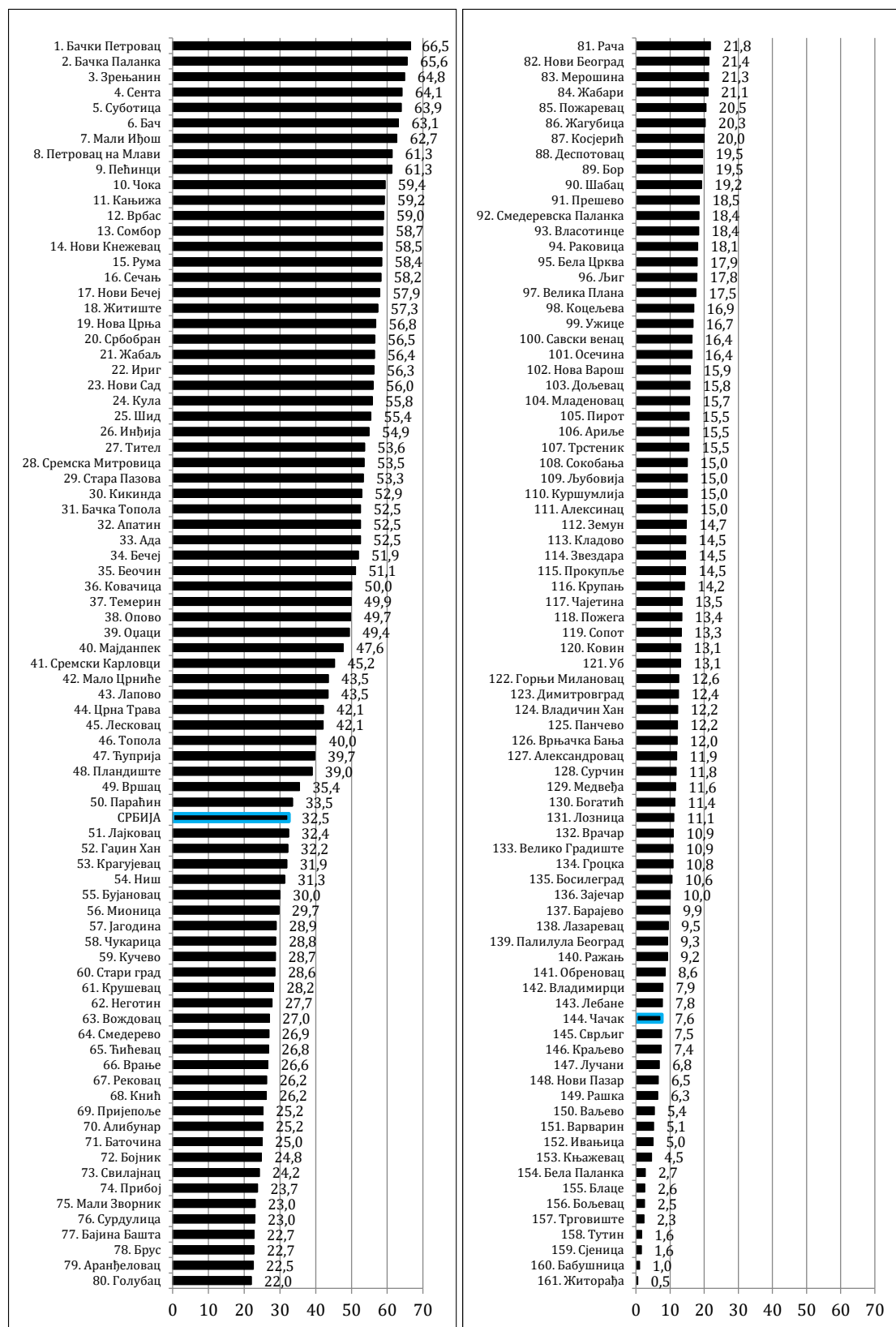
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

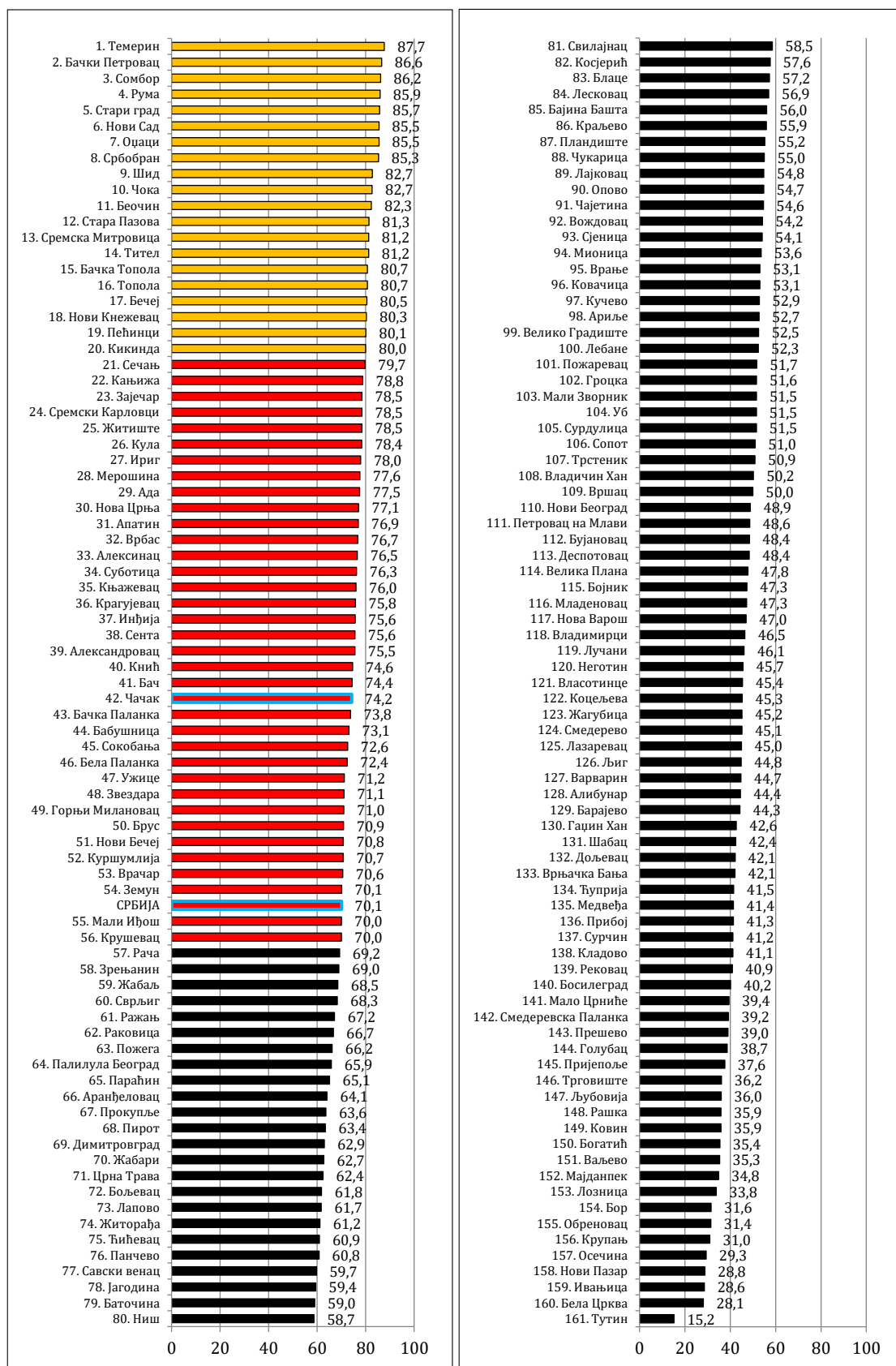
Дијаграм 4.1. % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

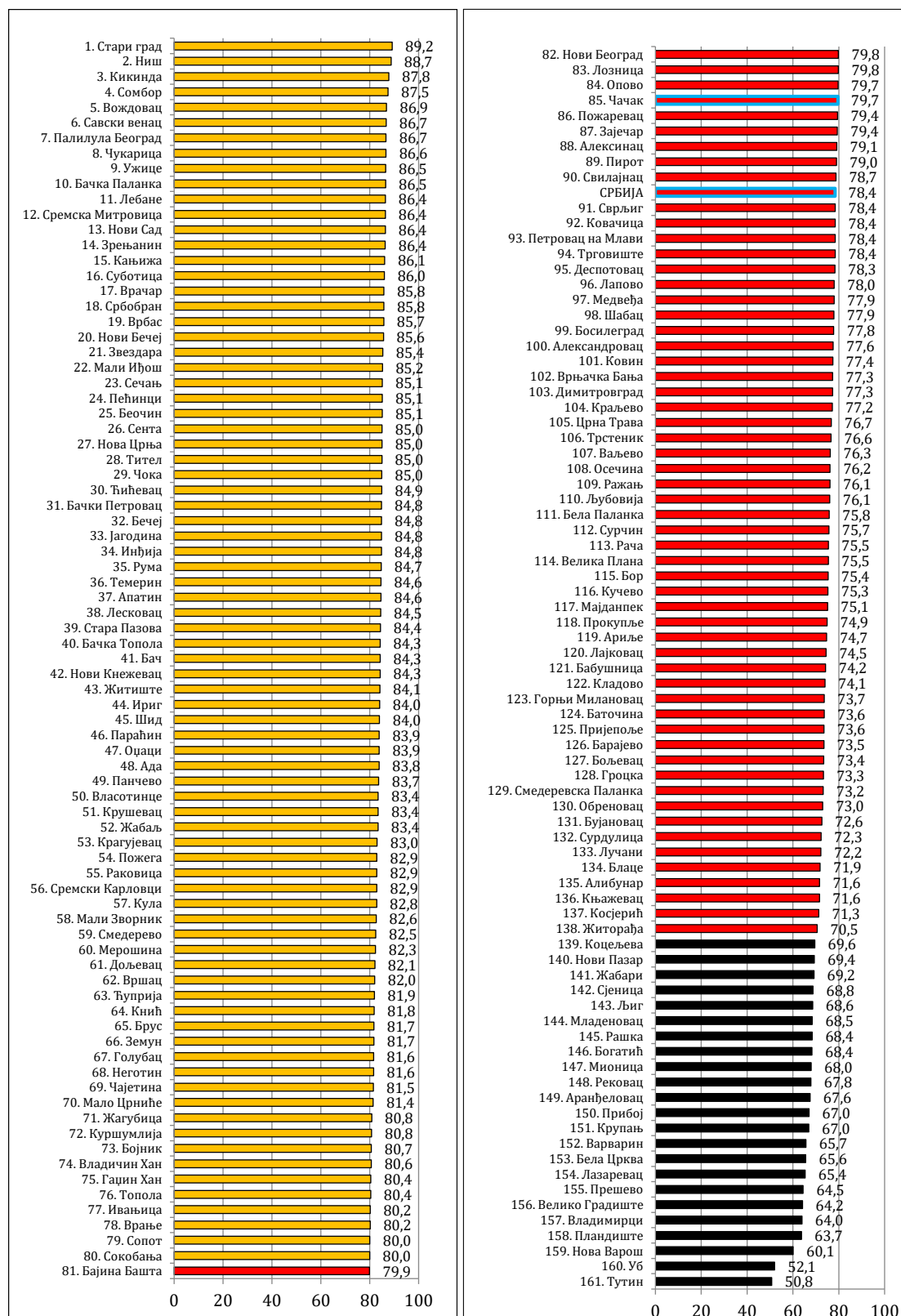
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

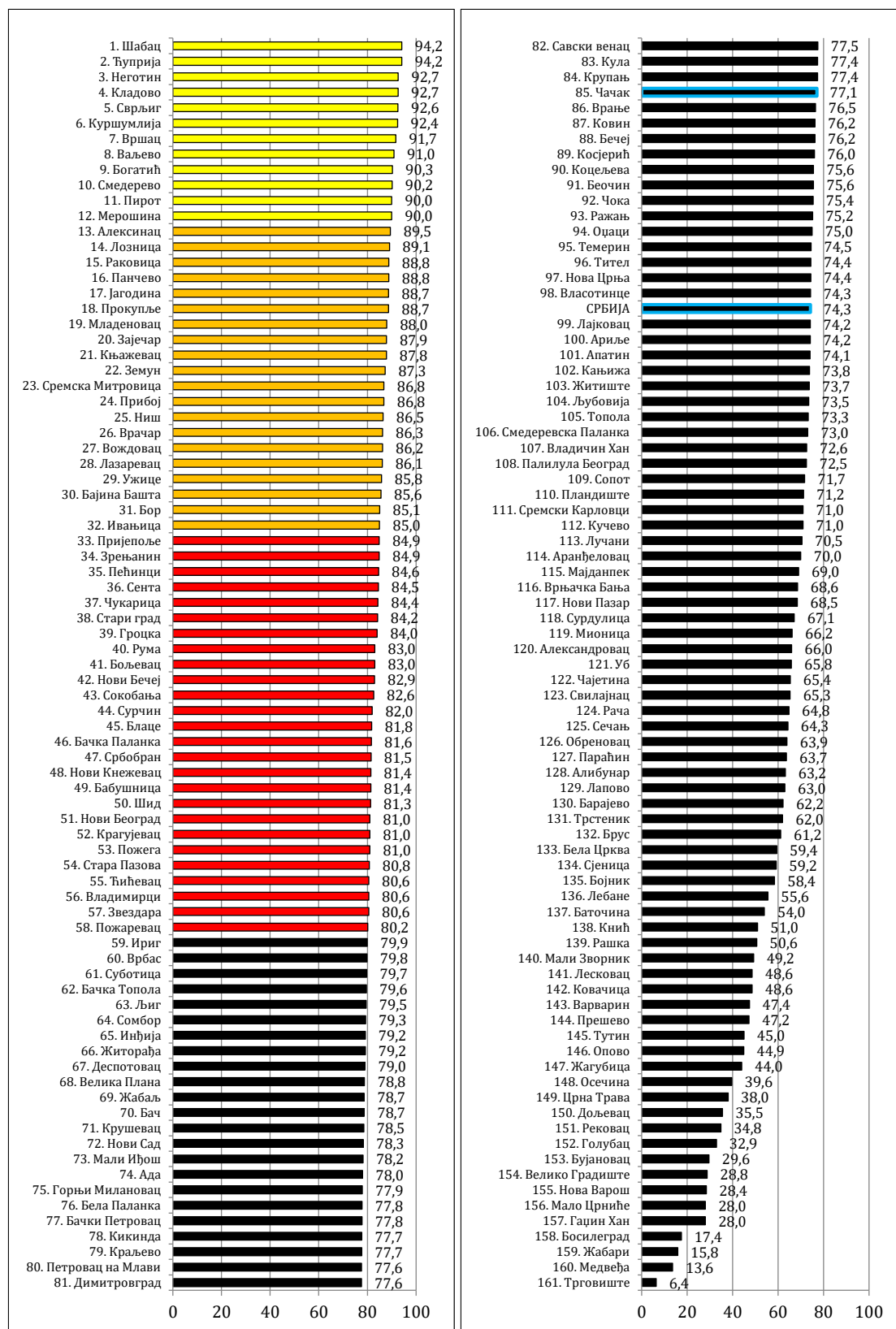
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Задње седиште ПА – употреба сигурносног појаса.** Укупна употреба сигурносног појаса на задњем седишту износи само 7,6%, што је изузетно ниско у поређењу са републичким просеком од 32,5%. Са рангом 144, овај индикатор спада међу најлошије у целој држави. Најслабији резултат остварен је у насељу – 4,5% (ранг 141), што указује на озбиљан недостатак свести путника на задњој клупи.
- **ТВ – употреба мобилног телефона.** Укупна употреба телефона код возача теретних возила износи 88,4%, што је осетно испод националног нивоа (90,7%). Са рангом 124, индикатор се сврстава у најкритичнији сегмент. Највеће заостајање бележи се у насељу – 88,1% (ранг 122), што представља значајан ризик у урбаним зонама.
- **Мобилни телефон – ПА.** Укупна употреба мобилног телефона међу возачима путничких аутомобила износи 95,1%, што је у рангу републичког просека, али ранг 86 показује релативно слабу позицију у односу на друге ЛС. Најкритичнији је сегмент насеља – 95,0% (ранг 95), што указује на прекомерну употребу телефона у условима повећане густине саобраћаја.
- **Возачи ТВ – употреба сигурносног појаса.** Укупна употреба појаса код возача теретних возила износи 68,7%, што је ниже од републичког просека од 64,9%, али ранг 67 указује да ова ЛС и даље заостаје у односу на већи број других заједница. Најлошији резултат је ван насеља – 60,9% (ранг 94), што је проблематично због већих брзина и тежих последица у MVC-евима.
- **Пешаци – преласци без ометања.** Укупно 90,8% прелазака обављено је без ометања, што је ниже од националног просека од 94,8%. Са рангом 141, индикатор се сврстава међу најслабије у Србији. У питању је једноставан индикатор поштовања правила кретања и интеракције пешака и возила, што у овом случају указује на честе ризичне ситуације за пешаке.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.